

Hiragana

ひらがな

2か、わだい: ひらがな.

Nika, Wadai: Hiragana.

Lekcja 2, Temat: Hiragana.

こんにちは! Dzień dobry! Witam Cię serdecznie na kolejnej lekcji!

Pamiętasz japońskie zwroty, których nauczyliśmy się na poprzedniej lekcji? Dla utrwalenia sobie materiału zrobimy króciutką powtórkę. Odpowiedz mi głośno na te pytania:

1. Jak przywitasz się wczesnie rano z kolegą?
2. Jak się z nim później pożegnasz?
3. Jak będziesz mu życzył dobrej nocy?
4. Co powiesz, spotykając wieczorem sąsiadkę na ulicy?
5. Jak się przywitasz i grzecznie przedstawisz komuś, kogo dopiero co poznałeś?
6. Jak spytasz rozmówcę o imię?

Zobacz odpowiedzi

1. Ohayou!
2. Ja ne!
3. Oyasumi.
4. Konbanwa.
5. Hajimemashite. Watashi wa (imię) desu. Douzo yoroshiku.
6. Onamae wa?

Z pewnością poszło Ci bardzo dobrze!

これからきょうのじゅぎょうをはじめます!- Korekara kyou no jugyou wo hajimemasu! (Teraz zaczynamy dzisiejszą lekcję!)

Na poprzedniej lekcji wspomniałam, że pismo japońskie jest inne od naszego alfabetu. Składa się z trzech alfabetów: dwóch sylabicznych po kilkadziesiąt znaków (ひらがな hiragana i カタカナ katakana) oraz bardziej skomplikowanych znaków 漢字 kanji. Zauważyłeś na pewno w podawanych wyrazach i zwrotach tzw. "krzaczki", poprzedzające zapis alfabetem łacińskim romaji. To jest właśnie przykład hiragany i katakany. Na dzisiejszej lekcji poznasz dokładniej alfabet hiragana, a na następnej zapoznasz się z katakaną. Później, wraz z postępowaniem nauki, stopniowo będziemy poznawać nowe kanji.

ひらがな

hiragana

alfabet hiragana

カタカナ

katakana

alfabet katakana

漢字

kanji

znaki kanji

W trakcie nauki będziemy się głównie posługiwać hiraganą, którą można zapisać większość wyrazów japońskich.

Spójrz teraz proszę na tabelę, która wyświetli Ci się, gdy klikniesz link "Alfabet japoński" znajdujący się na dole strony, pod lekcją (ten link będzie tam umieszczony w każdej lekcji). Jak widać, w języku japońskim wcale nie ma tak wielu dźwięków, a większość z nich jest naprawdę łatwa do wymówienia dla Polaków. Wszystkie zwroty, które poznaliśmy na poprzedniej lekcji, poza imionami, były zapisane właśnie hiraganą, np.:

おやすみ "Oyasumi" - "dobranoc"

おはようございます "Ohayou gozaimasu!" - "dzień dobry" (mówione rano)

Zwróciłeś uwagę, że w wymowie おはよう - "ohayou" nie wymawiamy na końcu "u", za to wymawiamy końcówkę odrobinę dłużej? Robimy tak dlatego, że nie jest to osobna samogłoska,

tylko po prostu przedłużone "o". Pewnie się zdziwisz, ale występowanie i długość wymawiania samogłoski w jakimś wyrazie może mieć wpływ na jego znaczenie. Do tego stopnia, że nieodpowiednia wymowa może doprowadzić do takich nieporozumień jak pomyłka wyrazu びょういん - "byouin" - "szpital" z びょういん - "biyouin" - "salonem fryzjerskim".

びょういん

byouin

szpital

びょういん

biyouin

salon fryzjerski

Możemy przedłużyć każdą z samogłosek występujących w języku japońskim (jest ich 5). Samogłoski przedłużone wymawiamy dwukrotnie dłużej niż zwykłą.

1. Samogłoskę "-a" przedłużamy poprzez dodanie "a", np:

おばあさん "obaasan" - "babcia"

Porównaj ten wyraz z podobnym, w którym nie ma przedłużonego dźwięku:

おばさん "obasan" - "ciocia"

おばあさん

obaasan

babcia

おばさん

obasan

ciocia

2. Samogłoskę "-i" przedłużamy poprzez dodanie "i", np:

おじいさん "ojiisan" - "dziadek"

I, dla porównania:

おじさん "ojisan" - "wujek"

おじいさん

ojiisan

dziadek

おじさん

ojisan

wujek

3. Samogłoskę "-u" przedłużamy poprzez dodanie "u", np:

すうじ "suuji" - "liczba"

すうじ

suuji

liczba

4. Samogłoskę "-e" zwykle przedłużamy poprzez dodanie "i", np:

えいが "eiga" - "film"

えいが

eiga

film

Zdarza się wyjątkowo, że przedłużamy ją poprzez dodanie znaku "e", np:

おねえさん "oneesan" - "starsza siostra"

おねえさん

oneesan

starsza siostra

5. Samogłoskę "-o" zwykle przedłużamy poprzez dodanie "u", np:

おとうさん "otousan" - "ojciec"

おとうさん

otousan

ojciec

Również w tym przypadku niekiedy wyjątkowo przedłużamy dźwięk za pomocą znaku "o", np:
とおり "toori" - "ulica"

とおり
toori
ulica

Zwróć teraz proszę uwagę na drugą część tabeli, gdzie występują sylaby ze znakami diakrytycznymi (dwie kreseczki lub kółeczko).

Co to są znaki diakrytyczne?

Są to różnego rodzaju znaki graficzne, których obecność może zmienić wymowę znaku lub sylaby. W języku polskim znaki diakrytyczne występują w literach takich jak: "ć", "ń", "ź", "ą". W piśmie japońskim pojawiają się dwa rodzaje znaków diakrytycznych - dwie kreseczki lub kółeczko.

Sylaby ze znakami diakrytycznymi są to zwykłe sylaby, w których poprzez dodanie tego znaku dźwięki "k", "s", "t", "f" i "h" przeszły w sylabę ze spółgłoską dźwięczną, czyli odpowiednio "g", "z", "d" i "b". Kółeczko używane jest tylko przy sylabach は "ha", ひ "hi", ふ "fu", へ "he" oraz ほ "ho", zmieniając samogłoskę na "p".

か "ka" - が "ga"
し "shi" - じ "ji"
て "te" - で "de"
ふ "fu" - ぶ "bu"
ほ "ho" - ぽ "po"

か、が、し、じ、て、で、ふ、ぶ、ほ、ぽ
ka, ga, shi, ji, te, de, fu, bu, ho, po
przykłady sylab zwykłych i udźwięcznionych

Możemy również tworzyć sylaby złożone. Poprzez połączenie sylab zakończonych dźwiękiem "-i" (np. き "ki", し "shi", ち "chi", に "ni") z pomniejszonymi znakami や "ya", ゆ "yu", よ "yo" można zapisać np. takie sylaby:

きや kya
きゅ kyu

きょ kyo

きや、きゅ、きょ

kya, kyu, kyo

przykłady sylab złożonych

Kolejnym znakiem, na który warto zwrócić uwagę, jest znak つ "tsu". Kiedy występuje w normalnej wielkości, czytamy go jak zwykły dźwięk. Inaczej to jednak wygląda, kiedy znak ten jest pomniejszony: っ. W takim przypadku samej sylaby nie czytamy, znak pełni jedynie funkcję podwojenia następnego spółgłoski, np. w wyrazie:

きって "kitte" (ki+małe tsu+te) - "zaczek pocztowy"

きって

kitte

zaczek pocztowy

Ponieważ w języku japońskim z reguły nie występują samodzielne spółgłoski, podwaja się je poprzez użycie tej właśnie metody. Wyjątkiem jest dźwięk n, który podwajamy poprzez dodanie samodzielnego znaku "n", np:

おんな "onna" (o+n+na) - "kobieta"

おんな

onna

kobieta

Warto jeszcze nadmienić, że znaki は "ha" i へ "he" mogą być czytane i zapisywane w alfabecie łacińskim na dwa sposoby. Kiedy są częścią wyrazu, czytane i zapisywane są normalnie, "ha" i "he," np:

はな "hana" - "kwiat"

へや "heya" - "pokój"

はな

hana

kwiat

へや
heya
pokój

W przypadku jednak, kiedy występują jako partykuły, czyli części mowy bardzo ważne w języku japońskim, ponieważ pełniące funkcje gramatyczne, w alfabecie łacińskim czytane i zapisywane są jako "wa" [wa] i "e", np. w takich zdaniach:

わたしはマリシャです。 "Watashi wa Marysia desu" - "Jestem Marysia".

うちへかえます。 "Uchi e kaerimasu" - "Wracam do domu".

わたしはマリシャです。

Watashi wa Marysia desu.

Jestem Marysia.

うちへかえます。

Uchi e kaerimasu.

Wracam do domu.

Dzięki dzisiejszej lekcji dowiedziałeś się, co oznaczały wszystkie te "krzaczkę", które widziałeś w poprzedniej lekcji. To jest właśnie pismo japońskie. Nie przejmuj się, jeśli na początku nauczenie się znaków japońskich będzie Ci sprawiało problemy - każdy musiał od tego zacząć i każdemu zajmuje to trochę czasu! Właśnie z tego powodu w pierwszych lekcjach będę stosować dodatkowo zapis alfabetem łacińskim. Pamiętaj także, że bardzo liczy się systematyczność w powtarzaniu materiału. Do każdej lekcji przygotowane są ćwiczenia, które naprawdę polecam. Pomagają utrwalić sobie nowe wiadomości. Możesz dodatkowo przejrzeć materiał z poprzedniej lekcji i spróbować samodzielnie odczytać wszystkie zwroty, które wtedy poznaliśmy. Nie musisz na razie zapamiętywać słówek ani zwrotów z dzisiejszej lekcji - podane były one dla pokazania prawidłowej wymowy.

Tymczasem poproszę Cię jeszcze w tej lekcji o wykonanie dwóch ćwiczeń na czytanie i pisanie hiragany. Postaraj się proszę o przeczytanie poniższych zwrotów (możesz korzystać przy tym z tabelki).

1. おはようございます。
2. じゃね。
3. こんにちは。
4. おやすみなさい。
5. おなまえは？
6. はじめまして。

I jak poszło? Porównaj teraz swoje odpowiedzi z poniższymi:

Zobacz odpowiedzi

1. Ohayou gozaimasu.
2. Ja ne.
3. Konbanwa.
4. Oyasuminasai.
5. Onamae wa?
6. Hajimemashite.

Teraz poproszę Cię o zapisanie w hiraganie:

1. Konnichiwa.
2. Mata ashita.
3. Sayounara.
4. Douzo yoroshiku.

Zobacz odpowiedzi

1. こんにちは。
2. またあした。

3. さようなら

4. どうぞよろしく.

To by było tyle na dzisiaj. Moje gratulacje, potrafisz już czytać i pisać po japońsku! Na następnej lekcji opiszę Ci alfabet katakana, dzięki któremu nauczysz się zapisywać po japońsku na przykład swoje imię, nazwisko czy nazwę miejscowości, w której mieszkasz. W takim razie do zobaczenia!

じゃね! Ja ne!

Marysia

Dodatek: Zasady wymowy dla liter i sylab występujących w tej lekcji

ei	czytamy jak [ee]
f	czytamy jak [fh] (czytamy wydychając powietrze pomiędzy wargami)
ch	czytamy jak [ć]
ts	czytamy jak [c]
を wo	czytamy jak [o]

Ściąga

Podstawowe informacje o hiraganie

Przedłużanie samogłosek:

aa, ii, uu, ei, ou (czytane [aa], [ii], [uu], [ee], [oo]), np. えいが "eiga"

Udźwięcznianie spółgłoski:

"k", "s", "t", "f" i "h" dzięki dodaniu do znaku dwóch kreseczek zmieniają się w spółgłoski dźwięczne "g", "z", "d" i "b", np:

か "ka" - が "ga"

し "shi" - じ "ji"

て "te" - で "de"

ふ "fu" - ぶ "bu"

"f" oraz "h" dzięki dodaniu kółeczka zmieniają się w "p", np:

ほ "ho" - ぽ "po"

Podwojenie następnej spółgłoski:

pomniejszony znak "tsu" っ, np. きて "kitte"

Czytanie sylaby は 'ha' oraz へ 'he':

[ħa] i [ħe] jako partykuły, [ħa] i [ħe] jako części wyrazów

Zapis sylab は 'ha' oraz へ 'he' w alfabecie łacińskim:

"wa" oraz "e" jako partykuły, "ha" oraz "he" jako części wyrazów.

Sylaby złożone:

złożenie sylab zakończonych dźwiękiem "-i" oraz pomniejszych znaków "ya" や, "yu" ゆ,

"yo" よ, np:

"kya" きゃ, "kyu" きゅ, "kyo" きょ.

Dodatkowe słówka

びょういん byouin	szpital
びょういん biyouin	salon fryzjerski
おばあさん obaasan	babcia
おばさん obasan	ciocia
おじいさん ojiisan	dziadek
おじさん ojisan	wujek
すうじ suuji	liczba
えいが eiga	film
おねえさん oneesan	starsza siostra
おとうさん otousan	ojciec
とおり toori	ulica
きって kitte	zaczek pocztowy
おんな onna	kobieta
はな hana	kwiat
へや heya	pokój